

Jelentés az egri Bükki Vörös Meteor 1968. évi barlangkutató munkájáról

A felterjesztett naplókivonatok tanúsága szerint az elmúlt évben kerestük a továbbjutás lehetőségeit az általunk felfedezett gyetravölgyi cseppkőbarlangban. Bontottuk a harmadik teremben lévő, Fensik felé utaló agyagszifont. Mivel a le- és felszállás nagyon nagy energiát vesz igénybe s mivel a Nyugatbükki Erdőigazgatóság és a Megyei Tanács Tervosztálya már tárgyalás formájában is ígérte a barlang vízszintes tárójának az elkészítését, átmenetileg, a táró elkészítéséig régi munkánk: a Vöröskő-rendszer kutatására helyeztük a fősúlyt. Szintén a naplókivonatok igazolják, hogy nem hiábavalóan. A csaknem 10 éves, nagyon sok munkát igénybevevő munkahelyen az elmúlt év decemberében sikerült bejutni a rendszer elejébe, ahol cseppkőves terem fogadott bennünket. A felfedező nyílás bővítése után a továbbjutáson dolgozunk, aminek eredményében nagyon hiszünk. Főreménységünk a sok nagyméretű kavics és huzat. A korábban megírt tanulmányom kezd a kutatás eredményeiben realizálódni.

Az elmúlt évben a Tarkón is kerestük a továbbjutás lehetőségeit, főképpen az általam nyitott mellékakna kalcittömbjének nyílása, illetve ürege utján. Megítésem szerint itt is egészen jogos a cseppkőbarlang keresése. Bizonyítékok: a korábban kiszedett nagytömegű cseppkőoszlopdarabok, cseppkőtörmelék, koptatott csontok és a mellékakna nagytömegű kalcitképződése.

Tanulmányt írtam a gyetravölgyi cseppkőbarlang felfedezésének körülményeiről, a továbbjutás lehetőségeiről a vízszintes táró megnyitásának érdekessége szempontjából a Megyei Tanács Tervosztálya számára.

Cikket írtam a Hevesi Tájak kiadványa számára "Természetjárás és barlangkutató" címen abból a célból, hogy felhívjam a Bükköt járó turistákat a barlangkutatót használható megfigyelésekre és a megfigyelések közzlésére.

Jó kapcsolatokat teremtettem az erdészeti dolgozóival munkánk sokvonatkozású támogatására. Ennek már eddig is sok gyakorlati eredménye volt számunkra.

Eger, 1969. I. 2.

Estók Bertalan
/Estók Bertalan/

B u d a p e s t

Kutatásunk naplókivonata, 1968. I. negyedév

- I.7. Tarkó dec. 23-án végrehajtott robbantás eredményeképpen, a szembeni /nem őslényta- nos aknában/jobboldali aknában igen vastag kalcitréteg jelentkezett. Ennek törmelékét szedjük ki a bejutás reményében.
- Simakó. Robbantás eredménye nem kielégítő. Nincs továbbjutási lehetőség a kívánt irányba. Le felé kell majd tovább haladni.
- Vöröskő. A völgyfő fölött lévő iker rókaágyuk robbantása nem sikerült. A bontás a letörés alatt folytatandó - állapítottam meg.
- Dolgozott: 2 fő.
- I.21. Tarkó. a 7.-én megkezdett munkát folytattuk. Dolgozott: 3 fő.
- Vöröskő. A völgyfőnél / a letörés alatt/ folytatjuk a pár évvel ezelőtt abban hagyott munkát. Az évek során szerzett tapasztalat alapján ez a legreálisabb munkahely a Vöröskő-rendszerben /az április eredmények igazolják is/. Dolgozott: 3 fő.
- I.28. Tarkó. Robbantás volt - a továbbjutás reményében. Dolgozott: 3 fő.
- Vöröskő robbantás előkészítése. Robbantás. Dolgozott: 8 fő.
- II.4. Tarkó. A robbantás következtében keletkezett törmelék kiszedése. A kalcitrétegek közt nagyobb részt találtunk kicsi, de szép cseppkőképződményekkel. A résen csak átnézni tudtunk. Dolgozott: 3 fő.
- Vöröskő. A robbantás által keletkezett törmelékét szedtük. Dolgozott: 4 fő.
- II.11. Tarkó. A kalcitrés, bizony lezár. Egyébként a kalcitrétegekben szépen csiszolt cseppkőkavicsok találhatóak. Dolgozott: 5 fő.
- Vöröskő. Folyamatosan a törmelék kiszedése a munka. Dolgozott: 5 fő.
- II.18. Robbantás előkészítése. Dolgozott: 2 fő.
- Tarkó.
- Vöröskő. Robbantás előkészítése. Dolgozott: 2 fő.
- II.23. Tarkó. Robbantás. Dolgozott: 2 fő. Hosszu gyaloglás - Felsőtárkánytól.
- Vöröskő. Robbantás. Dolgozott: 2 fő.
- II.25. Tarkó. Törmelékkiszedés - eredmény nélkül. Dolgozott: 4 fő.
- Vöröskő. Törmelékkiszedés. Szépen haladunk a Fennsik alá - mosott falakkal.
- Dolgozott: 4 fő.
- III.10. Tarkó. Törmelékkiszedés. Dolgozott: 3 fő.
- Vöröskő. Törmelékkiszedés folyamatosan. A törmelékben sok, szépen legömbölyített kavics van. Dolgozott: 5 fő.
- III.17. Vöröskő. Folyamatos bontás. Kalcitkavicsokat találtunk. Üregünk erősen kong. Dolgozott: 6 fő /egyre mélyebben, egyre több fő szükséges/.

M á s o l a t

II. negyedévi kutatási naplókivonat
/1968./

- IV.21. Vöröskő-völgyfő, 11 fő dolgozik. Járatunk szűk, de kedvet ad, hogy a szűk járat kitöltésében hézag jelentkezik. A törmelék kövei sárgásak, ami a visszahuzódó patak lerakását jelentheti. Üregünk félreérthetetlenül kong, ami erősen fokozza az érdeklődést, illetve a munkakedvet.
- V.5. Vöröskő-völgyfő. 7 fő dolgozik. A 3-án történt robbantás által keletkezett törmeléket szedjük ki. Kavicsok, sima falak adnak kedvet a nehéz munkához. A tovább vezető lyuk tágul. Ismét nagyobb darab kövek jelentkeznek az akna alján. Sikerült egy párat kivenni. Aknánk alá tűremlik az anyakőzet alá. E helyen jegyeztem fel azt is, hogy nincs pénzünk. Turista szakosztályunk lehetőségei kimerültek. Áttételes megoldással próbálkozunk megyén TS-én keresztül. /A mai napig sem jelentkezett ennek eredménye, pedig a kutatást mindenképpen tovább kell folytatnunk, hiszen 8 évi munka kilátásai jelentkeznek, s nagyon hiszek eddigi felgőtelezéseimben, amiket tanulmány formájában is megírtam./
- V.12. Vöröskő-völgyfő. 5 fő dolgozik. Folyamatosan szedjük a robbantás következtében keletkezett törmeléket. Aknánk kb. 10 m mély, nagyon erősen lejt. Az anyakőzet és a törmelék közt rés van. Az oldalfalak továbbra is szépen lenyaltak. Biztosnak látszik, hogy a víz egykori utját követjük a törmelék folyamatos kiszedésével. Ismét robbantás szükséges a továbbjutáshoz.
- V.19. Gyetra-sziklakapu. 8 fő dolgozik. Az eddig lelógó szifát lerobbantottuk, a bejáratot lefedtük s most a lefedett barlangszájat bontjuk ki, amely egész napi igen kemény munkát jelentett. Az elég magasán fekvő barlangszájhoz lépcsők kialakítását kezdtük meg.
- VI.2. Vöröskő-völgyfő és Gyetra-sziklakapu. 6 fő dolgozik. Az ismételt robbantás által keletkezett törmeléket szedjük ki. A továbbjutás kilátásai jók.
- A Gyetra sziklakapunál lévő barlangunknál azt vizsgáljuk meg, hogy a lefedés eltávolítása után mennyi törmelék jutott a barlangba. Megállapításunk szerint nem sok. Gondoskodnunk kell a barlangszáj álkandó jellegű lezárásáról azért is, hogy a most már nyílt égre néző barlangba

...mészetesen uton ne jusson be szennyező törmelék /addig még nem tudtuk megtenni/.

Az évi munkatervbe felvett 1-2 hetes önköltséges kutató táborra nem került sor. A csaknem egy hónapig tartó erdészeti osztályok termelési gyakorlata munkálatai nagyon igénybe vették tanulóink fizikai erejét, s így meg sem kíséreltem a tervezett tábor szervezését, nehogy az évközi folyamatos kutatástól erejük túlzott igénybevételével kedvüket elveszítsék. Így a munkát csak az iskolai vég megkezdésével folytatjuk ismét.

Eger, 1968. július 31.

/Estók Bertalan/

At 1968. év 3-4. negyedének kutatási naplókivonata

Mivel 3. negyedév jórésze a nyári szünetre esik, amikor is a tanulók nem tartózkodnak az iskola székhelyén, nem tartottam észszerőnek a 3. negyedév naplókivonatának felterjesztését - szűk voltánál fogva. Így a 3. és 4. negyedév naplókivonatát együttesen terjesztem fel.

Szept. 29. Vöröskő-völgyfő /népies nevén Káposztás-lápa/. Dolgozik: 11 fő. A májusi robbantás által keletkezett törmelékot szedjük. A kavics, az agyag folyamatos reményt kelt bennünk. A pénz hiánya aggodalommal tölt el bennünket, de "Nem hátrálunk" szöveget írom naplómba.

November 7. Vöröskő-völgyfő. Dolgozik: 9 fő. Folyamatosan bontunk. Sok, szépen lecsiszolt kavicsot szedünk ki az agyagból a víz egykori útjának bizonyítékeként. Ez ébren tartja munkakedvünket. A szikla - előremenet - alátüremlik. Ez is jó jel.

November 10. Vöröskő-völgyfő. Dolgozik: 4 fő. Folyamatos bontó munka. 12 m. mélyről 110 vödör törmelékot szedünk ki. A sor végén magam állok s valamennyi vödröt kiemelem. Örömmel vizsgálom a szépen legömbölyített, simított kavicsokat. Szó s érint ezt írom a naplóba: "Ugy tűnik, hogy az üregrendszerbe vezető folyosóhan dolgozunk".

November 23. Vöröskő-völgyfő. Dolgozik: 7 fő. Bontó munka folyik folyamatosan. Naplóm szövegének egy részét szó szerint közlöm: V.5: "Nagyon hiszek eddigi feltevéseimben, amiket tanulmány formájában is megírtam" XI.23: Kb. 15 m mélyen - a munka eredményeképpen kárpályi lyuk keletkezett /ill. jelentkezett/, amelyben a bedobott kődarab gurulni, aztán esni hallatszott. Az esés idejéből következtetve kb. 5 m mélyre esett a kő. A guruló, eső kő és ennek visszhangja termet sejtett.....Jogunk van a legjobbakat várni. Nagy élmény lesz, ha a vonatkozó tanulmányom igazolódik"

December 8. Vöröskő-völgyfő. Dolgozik: 8 fő.

Most ismét szó szerint idézek jegyzeteimből: "Írásom beteljesült, bejutottunk a Vöröskő-völgyfő barlangrendszerébe. Cseppkődarabok és igen szépen lecsiszolt kavicsok kerültek elő. Egyebekhen a járatok /még kisebb járatokról van szó/ mennyezetén sok, de nem nagy esztalaktit van.....A kavicsok méretei is azt jelentik, hogy nagy üregrendszerbe jutottunk, aminek most az elején vagyunk. Fő reménységünk a főjáratból előtörő huzat, ami a karbid lámpa fényét vízszintesre huzza le, de láng nélkül is igen jól érezhető a huzat"

December 15. Vöröskő-völgyfő. Dolgozik: 6 fő. A továbbjutásért folyik a harc az első teremből. "Igéretes jelenség az erős huzat" írom. Nagy sima kavicsok kerülnek elő - bontás közben. Nagyon erősen hiszünk a továbbjutás lehetőségeiben.

December 19. Dolgozik: 3 fő. A felfedező nyílás bővítését robbantás útján eszközöljük. Az eredményt csak 1969. január hó első napjaiban látjuk majd. Most nincs időnk a terem kistisztulását várni.

.21. Vöröskő. Folyamatosan bontunk. Aktuális lenne a robbantás, mert szűkülünk. Pénz nincs. Nem segít a Megyei Sportszövetség, hiába kértük ezt. A munka azonban reményekkel teli folyik. Szép legömbölyített kavicsok kerülnek a törmelékből folyamatosan. Nagymérvű kongás.

III.31. Tarkó-. Kivettünk egy, a munkát nagyon gátló nagy követ. Aztán a Vöröskőhöz mentünk mindannyian.

Vöröskő. Folyamatosan bontunk. Folyamatosan jönnek a kavicsok is, sok félkalcitképződmény is van a törmelék közt.

Tul/ lépi ugyan a negyedév keretét, mégis jelentem, hogy április 21-én a vöröskői kutatóknak fenekén lyuk jelentkezett - huzattal. Remélni tudom, hogy a következő negyedévi jelentésben erről többet írhatok.

Jelentem azt is, hogy a jelen évben a Gyetra-sziklakapunál /Esztászkő/ nem folytattuk kutatásunkat, mert a bejárat fölött csüngő nagy sziklatömböt - kérésünkre - a bányá lerobbantotta s mivel az omladékos oldal télen igen csuszós, nem szedtük le a lefedett barlangszájról a robbantás által keletkezett törmeléket. Erre ezután kerül sor. A fenti ok alapján késik a barlang eddigi termeinek a feltérképezése is.

Eger, 1968. IV. 22.

Esztás Bertalan
/Esztók Bertalan/

Egri Vörös Mészes Sportkör
Természetjáró Szakosztálya
Eger

Esztók Bertalan